

VENEZUELOS LIETUVIŲ JAUNIMAS...

(Atkelta iš 1 psl.)

nimą įvairiuose pasaulio kraštuose ir kuris reikalui esant galėtų praveisti sinchronizuotą politinę akciją visose vietovėse kuriose esama lietuviško jaunimo.

Vienas rimčiausių priekaištų kurį norėtume padaryti praėjusiam Jaunimo Kongresui yra tas, kad suvažiavimui pasibaigus ryšiai nutrūko iki sekančio Kongreso. Suvažiavimo metu teko išgirsti daug individualių pažadų: "Aš tau pasiūsiu tą ir dar kitką", ir tie pažadai liko netesėti. Padėtis pasikeistų, jei būtų centras kuriamas dirbtų kiekvienam kraštui skirtas ryšininkas, su kuriuo vyktų nuolatinis susirašinėjimas, į kurį galėtume kreiptis, dėl informacijų, kurio galėtume prašyti medžiagos ir t.t. Praeityje tokie užklauskimai paliko be atsakymo.

Kaip matote, svarstytinų klausimų yra daug ir jie yra labai įvairūs. Pav. dar vienas aktualus klausimas būtų: kaip pritraukti į mūsų tarpą tuos jaunus lietuvius kurie nepajėgia atsisipirti nutautėjimo bangai?

-- Jūs minite bendras diskusijas, o ne paskaitas. Ar jums paskaitos nėra idomos?

-- Paskaitų mes nesiskratome, tačiau turime priminti, kad būsimame suvažiavime tam, kad pasidailintumėte mintimis ir jas koordinuotumėte. Ta prasme vėlgi norėtusi priminti, kad praėjusio kongrese kelių paskaitų buvimas tuometu sumažino bendro pasikalbėjimo ir bendro sutarimo galimybes. Paskaitos, diskusijos turėtų būti daromos mažesniu skaičiumi ir visiems bendros.

Pasiskirstyti mažesnė grupė mes norėtume praktiškose įvairių lietuviškos kultūros sričių pažinimo programoje. Pav. mums būtų labai įdomu, jei kongresas galėtų skirti pusę dienos "work shop" pobūdžio įvairenybėms. Toks "work shop" galėtų apimti įvairius lietuviškos liaudies kultūros pasireiškimus: medžio išdirbiniai, audimas, tautiniai šokiai, instrumentinė muzika, dainos, literatūra, tapyba ir t.t. Pasiskirstę pagal skonį ir sugebėjimus, mes norėtume pamatyti konkrečiai dirbančius instruktorius, pav. medžio išdirbime pamatyti kokie įrankiai yra vartojami, gauti žiupsnį informacijų, sužinoti kokie veikalai gali būti gaunami toje srityje, į kokius asmenis mes galėtume kreiptis dėl patarimų ir t.t. Mergaitės idomauja si juostų audimu, raštais, spalvų deriniais. Čia irgi jos norėtų pamatyti praktišką raštų audimo demonstraciją. Tie kurie idomaujasi muzika, norėtų gauti gaidų ir t.t.

Kiek aukštesnė plotmė, kongresas turėtų skirti valandų profesinio pobūdžio informacijoms. Vėlgi atskirais būreliais mes norėtume patirti kokių

būdu mes galėtume savo būsimas -- ar jau igitas -- specialybes pritaikyti lietuviškame gyvenime. Pav. būsimi teisininkai norėtų išgirsti kokios lietuviškos juridinės temos yra gvildentinos ateityje; būtų įdomu sužinoti kur galima kreiptis ieškant medžiagos ir t.t. Panašias informacijas norėtų gauti ir kitas profesijas pasirinkę studentai.

Šiek tiek laiko turėtų būti skirta praktiškams patarimams, nurodant kaip mes galime geriau susipažinti su mūsų istorija ir geografija, kaip patobulinti -- dažnai labai silpną -- lietuvių kalbos mokėjimą. Turėtų būti platinamas lietuvių kalbos vadovas (galimai prieinamomis kainomis) ir duodamos instrukcijos kaip praktikoje jį vartoti.

Svarbiausias mūsų prašymas ir pageidavimas būtų: negaisti trumpo suvažiavimo laiko srovinių pobūdžio diskusijoms ar paskaitoms. Tuo pageidavimu mes jokiu būdu nenorime paneigti srovinių susiskirstymo reikalingumą; didesnėse bendruomenėse jis yra -- mūsų nuomone -- sveikas reiškinys, nes priverčia jaunimą lenktyniauti. Nežiūrint to, sroviniai susiskirstymas yra nepritaikintinas mažose bendruomenėse ir tuo pačiu jis nėra visiems suvažiavimams bendra tema. Pasaulinio Lietuvių Kongreso metu jo nagrinėjimas būtų nevietoje, nepageidautinas ir neįdomus. Kongreso dėmesys turėtų būti sutelktas išryškinti realius ir aktualius niuansus įvairių kraštų aplin

kos skirtumus.

-- Jeigu jums būtų tekę spręsti delegacijos iš Lietuvos kvietimo klausimą, kaip jūs būtumėte jį išsprendę?

-- Neseniai įvykęs žydų suvažiavimas Belgijoje mums parodė, ką iš sovietinių delegacijų galima tikėtis. Rusai pristatė neprašytus, nekviečius atstovus, kurie -- spaudos žiniomis -- netiktai žydiškai kalbėti nemokėję, bet dargi nežinoję ką reiškia žodis shalom! Taigi mes puikiai žinome, kad tokiose sąlygose siunčiami delegatai tėra specialiai paruošti komunistų šnipai, kurie į suvažiavimą atvyksta su iš anksto nustatyta veikimo planu.

Nežiūrint to, delegaciją mes būtume pakvietę, kaip tik tam, kad mes parodyti kas mes esame. Tegul jie atvažiavę pamato, kaip mes visi, visuose kraštuose nenulstamai kovojame dėl Lietuvos nepriklausomybės. Tegul jie išgirsta, ką mes galvojame apie Lietuvos grobikus.

Mums atrodo, kad komunistinių delegacijų nereiktų šalintis; priešingai, reikia su jomis suėiti ir jas pastatyti į staigias, netikėtas, jiems labai nemalonias situacijas. Praktika mums parodė, kad tokiais atvejais komunistai labai greitai pakrinka, nes jie be Maskvos įsakymo nė nusičiaudytį nemoka, o kai reikala vystosi ne taip, kaip partijos instrukcijose buvo numatyta, nebežino ką daryti.

Jūratė S.

KUR KRYPSTA ITALŲ KRIKŠČIONIŲ DEMOKRATŲ PARTIJA?

Romoje leidžiamas "Elta-Press" biuletenis š.m. 3 n-ję plačiam, istoriniais tikrovės faktais paremtame straipsnyje iškėlė Italijos krikščionių demokratų partijos atstovo parlamente, Fiorentino Sullo viešai paskelbtus netikslumus, ryšium su jo buvusia, šių metų pradžioje, viešnagė Vilniuje ir Kaune. Šis atkirtis italų politikui ir drauge okup. Lietuvos spaudoje paskelbtiems straipsniams apie Sullo viešėjimą ("Gimt. Kraštas", nr. 9, "Tiesa", sausio 12), jau pastebėtas Italijos spaudos. Mus pasiekusios italų spaudos iškarpos liudija, kad Eltos patikslinimai bei tik-

rovės duomenų iškėlimas atkreipė tospaudos dėmesį. Pvz. laikraštis "Realta Politica", bal. 10 d. laidojė paskelbė "Tiesos" džiūgavimus dėl F. Sullo išvedžiojimų apie pažangą Lietuvoje ir čia pat juos sugretino su Elta-Press teiginiais apie dabartinę Lietuvos padėtį, apie buvusias deportacijas, partizanų kovas ir kt. Laikraštis pacitavo Eltos italų laidoje iškeltą sugretinimą: išeivijoje intelektualų lietuvių išleistus 36 "Liet. Enciklopedijos" ir keturis "Mūsų Lietuva" tomus su okupuotame krašte ligšiol išleistais vos dviem sovietinės enciklopedijos

tomais.

Kas tas Fiorentino Sullo? Tai žymus politikas, buvęs Italijos vyriausybės ir "Italijos - Sovietų Sąjungos draugystės" organizacijos prezidento narys. Sullo pareiškimai, paskelbti Lietuvos laikraščiuose, pasak Eltos, vertė klausti: kur krypta italų krikščionių demokratų partija?

Italui politikui paskelbus jo paties išpūdžius "Nuovo Sud" laikraštį (6 ir 7 nr.), kai kurie Sullo grubūs tiesos iškraipimai Eltos redakciją priverė suteikti atitinkamą, faktais atremtą, atkirtį. Vienas pirmųjų Sullo teiginių -- jis vyko Lietuvon (š.m. sausio 8-12 d.) tirti rusiškųjų universitetų "sistemą". Jau čia italų politikas paneigė ne tik Italijos, bet ir visam pasauliui žinomus faktus apie Stalino - Ribbentropo buvusį susitarimą, vėliau sekusias karines igulas ir krašto inkorporavimą į Sovietų Sąjungos sudėtį. Sullo, pagal "G. Kraštą", ramiai tvirtino: "Dabar Lietuva -- Tarybų Sąjungos respublika".

Politiko Sullo išvedžiojimus bei jo teiginius apie Lietuvos pažangą Elta sugretino su buv. Italijos ministerio pirmininko ir žymaus krikšč. demokratų politikų, jau mirusio, Alcide de Gasperi laišku, kurį jis 1954 m. kovo 20 d. buvo pasiuntęs Liet. Krikščionių Demokratų Partijos vadovui bei išeivijoje, ryšium su partijos 50 metų sukaktimi. Rašte pabrėžtinai nurodyta į Lietuvos okupaciją, išvežimus bei lietuvių pasipriešinimą okupantui. De Gasperi, baigdamas, linkėjo, Italijos broliškos partijos vardu, "jūsų tautai sulaukti laisvos tėvynės".

Elta, pasinaudodama istorijos duomenimis, iš eilės atremia visus italų politikų netikslumus, iškraipymus ar net sovietų propagandos ištaigotus teiginius. Atremiamos klaidos, kalbant apie Lietuvos, Vilniaus universiteto steigimą, sugretinama Bažnyčios padėtis šių dienų Lietuvoje su laisvės laikais buvusia. Elta taip pat keliasis atvejais nurodė ir į rusinimo vyksmą Lietuvoje.

Pagaliau, dar pažymėta, jog italas Sulo siųstarnautų lietuvių tautai ir pačiai tiesai, jei, atėity sugalvojęs lankytis Lietuvoje, jis pasiteirautų apie paslaptį mirusius ar žuvusius mokslininkus: Mikalauskaitę, Lebedį, Kazlauską, Senkų, Umbrą ir Budrį. Visiems italams ir kitiems, kurie norėtų turėti tikrų žinių apie Vilniaus universitetą, ita-

■ Europos lietuviai

LIUDAS VISMANTAS

ANGLIJOS LIETUVIAI ENERGINGAI VEIKIA

Šių metų Didžiosios Britanijos Lietuvių sąjungos suvažiavimas, įvykęs balandžio 24-25 d., Londone, parodė, kad Anglijos lietuviai yra gerai organizuoti ir veiklūs. Nenoriu imtis reporterio pareigų ir aprašyti šio suvažiavimo eigą, bet noriu tik pabrėžti kai kuriuos svarbesnius sąjungos veiklos bruožus.

Iš sąjungos pirm. J. Alkio plataus ir įdomaus pranešimo aiškėja, kad sąjungos veikloje didelį vaidmenį suvaidino asmeniniai kontaktai. Pats pirmininkas apvažinėjo visas kolonijas ir susitiko su periferijų veikėjais. Šio lankymosi rezultatai buvo geri, nes pagyvino skyrių ir organizacijų veiklą. Buvo apilankyta 10 skyrių.

Sąjungos veikla reiškėsi trijose svarbesnėse srityse: ekonominėje, kultūrinėje ir politinėje. Ekonominėje srityje daugiausia nuveikia įvairūs lietuvių klubai. Politinėje srityje daug pasidarbavo vald. vicepirm. J. Vilčinskas ir vald. sekr. A. Pranckūnas. J. Vilčinskas, kalbėdamas apie Brazinskų, Simokaičių ir Kudirkos bylas, pasakė: "Tos bylos simbolizuoja lietuvių tautos norą gyventi laisvėje. Sukaustyta plieniniais pančiais, tauta nepajėgia išsilaivinti. Tada atskiri tautiečiai, nebijodami mirties pavojaus, ryžtasi pasiekti laisvę. Jiems tai nepavyksta, bet garsas plačiai pasklinda po pasaulį: lietuvių tauta yra nelaisvėje. Ji nori būti laisva!" Anglijos lietuviai mūsų tautos laisvės ir nepriklausomybės reikalavimus plačiai populiarizuoja ir gina anglų visuomenėje. A. Pranckūnas suruošė demonstraciją Londone Brazinskų, Simokaičių ir Kudirkos gelbėjimo reikalui. Taip pat neatsilikio ir skyriai bei organizacijos.

Kultūrinėje veikloje sąjungos valdyba talkininkavo skyriams, vykdamas su paskaitomis ar organizuodama menines programas.

Ypač didelį dėmesį sąjungos pirm. J. Alkis atkreipė į jaunimą. Esąs įsteigtas DBLS Jaunimo Sąjūdis, kuris įvykdęs pirmąjį steigiamąjį suvažiavimą. Tai tik pradžia, bet tinkamas, kad šis sąjūdis išaugs į stiprią jaunimo organizaciją. Šiais metais numatoma suruošti jaunimo ir visuomenininkų diskusijas jaunimo sąskrydžio proga Sodyboje. Didelį vaidmenį lietuvių gaivinimo kelyje vaidina ir skautai, kurie Anglijoje yra gerai organizuoti. Anglijos lietuvių jaunimas reiškiasi ir dirba. Tai tenka džiaugtis ir linkėti, kad jis išjungtų į aktyvią politinę veiklą.

Anglijos lietuviams -- didžiausios sekmės!

• VLB valdyba š.m. balandžio mėn. sušaukė Rinkimų komisijos narius pirmojo posėdžio. Komisijos nariai taip pasiskirstė pareigomis: dr. J. Guklevičius -- pirm., N. Nevulis -- vicepirm., J. Venys -- sekr., A. Banaitis ir K. Zakis -- nariai. Tarybos išrinktas į Rinkimų komisiją ats. pulk. V. Sutkus pasitraukė iš komisijos. Tarybos rinkimų data paskirta 1971 lapkričio 23.

• Lietuvos Laisvės Komiteto pirm. V. Sidzikauskas š.m. gegužės 15 d. Huettenfelde, gimnazijos būstinėje, padarė politinį pranešimą apie dabartinę Lietuvos būklę.

• Daugelyje Vokietijos lietuvių bendruomenės apylinkių įvyko Motinos dienos minėjimai. Memminge šios dienos minėjimą suruošė Liet. Moterų klubas kartu su apylinkės valdyba. Paskaitą laikė pirm. V. Bernotas. Meninę programą atliko Vargo mokyklos mokinės ir mėgėjų choras. P-lė Pungytė paskambino pianinu ir padėklamavo eilėraštį. Motinos buvo apdovanotos gėlėmis, o visi dalyviai -- pavaišinti.

• Šiaurės Anglijoje gyvenantieji rašytojai R. Spalis, kun. J. Kuzmickis, A. Bučys ir E. Navickienė š.m. gegužės 15 d. Manchesteryje suruošė literatūros vakarą.

lų Eltos redakcija pasiūlė nesinaudoti 1966 m. okup. Lietuvoje išleistu propagandiniu leidiniu "Vilniaus universitetas", bet baigiamu leisti, Chicagoje, stambiu leidiniu "Lietuvos

Universitetas". Kitas šaltinis, apie mokslo pažangą buv. Vilniaus akademijoje, tai Gregorianiškojo universiteto Romoje dekanas prof. dr. P. Rabikauskas, SJ darbas, paskelbtas L. Kat. Mokslo Akademijos Suvažiavimo Darbų VII tome. (E)

M A L E

FLUSH DOOR ASSEMBLY FOREMAN Lavonia woodworking plant needs experienced man, top pay and top benefits.

Call Mr. Shaffer at (313) 422-7400

LIFETIME DOOR CO. 12500 Marriman Rd. Lavonia, Mich. 48150 (39-42)

Viešėdami Chicagoje aplankykite PARAMA MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVE

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUŠAITIS ir J. MAŽEIKA

Čia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

K a i n o s ž e m o s — Pasirinkimas didelis.

APSILANKE — ĮSITIKINSITE.

DIRVA

THE LITHUANIAN
NEWSPAPER

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

Telephone: (216) 431-6344

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CLEVELAND, OHIO •
PUBLISHED TWO TIMES A WEEK EVERY WEDNESDAY AND
FRIDAY BY AMERICAN LITHUANIAN PRESS RADIO ASS'N. VILTS,
INC. • SUBSCRIPTION PER YEAR \$13.00 • SINGLE COPY 15 CENTS.

EDITOR VYTAUTAS GEDGAUDAS

DIRVA ISEINA TREČIADIENIAIS IR PENKTADIENIAIS •
PRENUMERATA MEAMS \$13.00, PUSEI METU \$7.00 • ATSKIRO
NUMERIO KAINA 15 CENTŲ • STRAIPSNIAI TRUMPINAMI IR
TAISOMI REDAKCIJOS NUOŽIŪRA • NESPAUSDINTI STRAIPSNIAI
GRAŽINAMI TIK AUTORIAM PASAUNT • PAVARDE PASIRAŠYTI
STRAIPSNIAI NEBŪTINAI IŠREISKIA REDAKCIJOS NUOMONĘ • UŽ
SKELBIMŲ TURINĮ IR KALBĄ REDAKCIJA NEATSAKO.

RUSIJOS DEMOKRATINIS SĄJŪDIS IR LIETUVA

Lietuvos socialdemo-
kratų "Minties" žurna-
las šių metų pirmajame
numeryje paskelbė 30
puslapių straipsnį "Ru-
sų demokratinis sąjūdis
ir jo programa". Tai Ru-
sijos, Ukrainos ir Pa-
baltijo demokratų 1969
m. paskelbtos progra-
mos vertimas į lietuvių
kalbą. Pati redakcija
trumpame įvade mažai
šių programą tekomen-
tuoja ir kelia klausimą,
ar Sovietų Sąjungai žlu-
gus, jos pavergtosios tau-
tos (jų tarpe ir lietuvių
tauta) galės atstatyti sa-
vo nepriklausomybę ir
demokratinę santvarką?
Į šį klausimą, girdi, iš-
samiai atsako "Rusijos,
Ukrainos ir Pabaltijo de-
mokratų" programa. Ar
taip iš tikrųjų yra, pa-
svarstykime.

Nemanau skaitytojų
varginti dėl Demokrati-
nio sąjūdžio dabartinės
pasaulio politinės būk-
lės analizės. Tik mane
stebina šių demokratų po-
litinių sąvokų bolševiki-
nė samprata. Rusijos de-
mokratai, kaip ir komu-
nistai, visiškai neskiria
komunizmo nuo socia-
lizmo. Komunistus mes
gerai suprantame, kodėl
jie taip daro. Jie tuo bū-
du nori apgauti Vakarų
kad dabartinėje Rusijoje
viešpatuoja socializ-
mas, kuris ir Vakaruose
yra paplitęs. Teliaka tik
Vakarų socializmas įkin-
kyti į komunistų parti-
jos vėžimą. Šiu politinių
sąvokų suplakimas tar-
nauja bolševikinei propa-
gandai. Tačiau Rusijos
demokratai apie šį "so-
cializmą" išvadas padė-
ro teisingas: "kad ryti-
tiškasis socializmas
(tiksliai kalbant, komu-
nizmas, M.S.) panaikino
daugelį teigiamų sociali-
nių vertybių ir jų vietoje
sukūrė visą eilę naujų
pikčiausių visuomeninių
ydų, kad daugiau negupo
pusės šimtmečio socia-
linės statybos mes, kaip
visuomenė, atsiliekam
nuo kapitalistinio pa-
saulio: a) gyventojų ge-
rovės atžvilgiu -- per
visą kartą, b) žmogaus
laisvės atžvilgiu -- per
visą epochą, kad esamo-
ji ir būsimoji sovietų
visuomenės karta priva-
lo ryžtingai kovoti dėl
gyventojų gerovės, ku-
rios liaudis yra nusi-
pelnusi, ir dėl laisvės,
prideramos žmogui"
(Žr. "Mintis", 1971 m.
1 Nr. 119 psl.).

Toliau minimas pa-
saulinis revoliucinis ju-
dėjimas. Bet jis kaž ko-
dėl socialdemokratų žur-
nalo išleistas. "Minties"
redakcija tepateikia tik
trumpą santrauką šiais

žodžiais: "Šiame skyriu-
je programos autoriai pa-
sisako prieš revoliuciją,
kaip priemonę visuome-
nės santvarkai pakeisti.
Santvarka turi keistis
evoliucijos keliu (mūsų
pabraukta. M.S.), gyven-
tojams demokratinio bū-
du nusprendus". Mums
atrodo, kad Rusijos de-
mokratai yra labai nai-
vūs ir nesupranta, kad
diktatūrinėje, komunisti-
nėje Rusijoje gyventojai
demokratinio būdu nieko
negali spresti, nes ko-
munistų vadeivos nie-
kad prie to neprileis.
Evoliucijos keliu laukti,
kol Rusija sudemokra-
tės, yra didžiausias pa-
vojus, kad Rusijos de-
mokratai niekad demo-
kratijos neįgyvendins,
o diktatūrinėje siste-
moje išmirs. Būkime vi-
siškai atviri ir pripažin-
kime politinei logikai tie-
są, kad Rusijos komuniz-
mas žlugs arba revoliu-
cijų arba karo vyksme.
Nebe utopijų laikai ir
utopijomis negyvenki-
me.

Didelių abejonių kelia
mums ir Rusijos demo-
kratų siūlymas, kad
"Sovietų Sąjungos tau-
tų laisvas apsisprendi-
mas turi būti susietas
su teise joms kreiptis į
J.T.O., reikalaujant re-
ferendumo ir kad tas re-
ferendumas būtų lais-
vai prarastas, kaip tau-
tos valios pareiškimas,
su būtina J.T.O. priežiū-
ros komisijos kontrole"
(Ibid. 121 psl.). Esame
tikri, kad Kremliaus val-
dovai niekad neleis ki-
tiems kištis į jų "vida-
us reikalus". Be to, mes
puikiai žinome, kiek
J.T.O. teturi galios tvar-
kyti pasaulinės reikš-
mės politinius konfli-
ktus. Ką ji padarė Korė-
jos, Vietnamo, Izraelio
ir Egipto karų ir konfliktų
likvidavimo reikalu? Niekas.
Ji yra bejėgė, nes
joje sėdi Kremliaus at-
stovai su galinga veto tei-
se.

Mūsų giliu įsitikini-
mu, toks referendumas
Lietuvos atžvilgiu nėra
ir reikalingas. Jis, gal
būt, reikalingas Gruzijai
ar Kaukazo tautoms, ku-
rios siekia nepriklausomybės
ir nori atsiskirti
nuo Rusijos, bet ne Lie-
tuvai, kuri savo valsty-
binės nepriklausomybės
sprendimą deklaravo sa-
vanorių krauju, 1918. Va-
sario 16 d. aktu ir de-
mokratinės valstybės eg-
zistencija iki bolševiki-
nės okupacijos 1940 m.
birželio 5 d. Toks refe-
rendumas nebūtų tik mū-
sų tautos pažeminimas.
Dar labai miglota Ru-
sijos demokratų ir būsi-

moji Rusijos valstybės
struktūra. Jie skelbia:
"Išsteigti demokratinę
valstybę -- Demokrati-
nių Respublikų Sąjungą,
kuriai vadovautų visų
partijų, nepartinių ir tau-
tinių, klasinių bei reli-
ginių visuomenės gru-
pių atstovai". Toliau jie
mini, kad bus sudaryta
Demokratinė Respubli-
kų Sąjungos Ministrų ta-
ryba ir Respublikų mi-
nistrų tarybos bei viet-
inių tarybų sistema. Ka-
dangi Rusijos demo-
kratai niekur nekalba
apie bolševikų pavergtų
tautų teises susikurti ne-
priklausomas valstybes,
o mini tik "teisę kiekvie-
nai mažai tautai apribo-
ti svetimšalių skaičių,
kad apsaugotų savo etni-
nę egzistenciją", tai rei-
kia manyti, kad Rusijos
demokratai svajoja apie
didelę demokratinę Ru-
siją su mažais demokra-
tiniais satelitais. Deja,
ši Rusijos demokratų
svajonė neturi jokio re-
alaus politinio pagrindo,
nes Lietuva, Latvija, Es-
tija, Ukraina ir daugelis
kitų Rusijos pavergtų tau-
tų niekad nebesutiks bū-
ti rusiškojo imperializ-
mo išnaudojamos.

Rusijos demokratų
kalba Ukrainos ir Pabal-
tijo demokratų vardu.
Bet kas įgalioja Ukrai-
nos ir Pabaltijo demo-
kratus pasirašyti tokią
programą, pagal kurią
vėl gresia Ukrainai ir
Pabaltijui patekti į "vy-
resniojo brolio" ruso
nagus? Šioj vietoje ten-
ka ypatingai pabrėžti,
kad demokratinės Lie-
tuvos vardu tegali kal-
bėti Lietuvos Vyr. Iš-
laisvinimo Komitetas,
kuris yra sudarytas iš
visų Lietuvos politinių
demokratinų grupių. Ki-
tas niekas Lietuvos ne-
gali nei atstovauti, nei
jos vardu kalbėti. Lie-
tuva pati savo valstybės
demokratinę santvarką
nustatys, o ne rusų de-
mokratai. (ms)

"AIDU" KULTŪRINIS NUOSMUKIS

"Aidai", kurie save va-
dina "mėnesinio kultūros
žurnalu" ir mėgsta pamoks-
lauti apie "kultūrinį nuo-
smukį", karts nuo karto pa-
tys ima ir padaro gana ne-
kultūringas staigmenas. Tai
kartu su bolševikberniais
užima bendrą frontą prieš
ALTą ir VLIKą, kur kultū-
ros žurnalui nepriderėtų
įsipainioti, tai baidosi kon-
servatizmo ir skelbia kry-
žiaus karą "patriotiniam
ekstremizmui", tarsi inter-
nacionalinis ekstremizmas
jau būtų mažesnė blogybė.
Arba piktinasi tais, kurie
nenori viską sprogdinti ir
sugriauti, kaip naujoji kai-
rė, bet būdami atsargūs
siūlo, kad "telieka taip, kaip
buvo". Mes irgi manome,
kad geriau naminis žvirblis
rankoje, negu raudonsnargi-
lis tetirvinas girioje, kuris
nežinia ką nuburbuliuos...
Net ir mūsų išeivių lais-
voje ir temperamentingoje
spaudoje retai pasitaiko
tokios recenzijos, kaip Vyta-
uto A. Jonyno rašinys "Alan-
to pakraikas skaitytojams"
(Nr. 4, 1971 m. balandis, p.
190-92). Tai tikras balan-
džio 1 šedevras, žurnalo
viršeliuose skelbiama: "Re-

LIETUVIŠKOJO GYVENIMO NUOTAIKOS

Išėjimos lietuvių mo-
terys didžiuojasi turė-
damos liuksusines ir pa-
trauklios išvaizdos Ka-
nadoje LKMD-jos lei-
džiamą žurnalą "Mote-
ris", kuriame vis ran-
dame moterims įdomių
istorinių, filosofinių, kul-
tūrinių, religinių, šei-
mos ir kitokių klausimų
nagrinėjimą. Nepamirš-
tami ir grynai praktiški
moterų reikalai: madų
kampelis, kulinarija,
mankšta ir kronika iš
moterų pasaulio.

Vartau to žurnalo 78
nr. ir dėmesį patraukė
dr. A. Šidlauskaitės
straipsnis "Šeimos su-
gyvenimo menas". Var-
gu atrastume moterį, ku-
rios dėmesio nepatrauk-
tų tokia pagrindinė, gyvy-
binė, gyvenimą lemian-
ti antraštė. Kokia gi mo-
teris nenorėtų su tokiu
menu susipažinti, jo iš-
mukti ir savo šeimoje
stengtis įgyvendinti? Čia
autorė išsamiai nagri-
nėja vyro ir moters pri-
gimtį, skirtumus bei šei-
mos problemas, duoda
naudingų patarimų. Tarp
kitko ji rašo:

-- Vyras gali tuo pačiu
metu būti ir velnias ir an-
gelas. Jis gali vaidinti
rolę labai kilnaus žmo-
gaus ir tuo pačiu metu
vesti savyje tokią kovą,
kuri, be abejo, kai kada
palenkia jį žemesnei pri-
gimčiai. Jeigu nebūtų die-
viškų ir valdžios įstaty-
mų, vyrai greit palinktų
į rytų įpročius. Tas tik
parodo, kad vyras pa-
cia savo biologine pri-
gimtimi yra veržlesnis,
neramesnis, nesėslus su-
tvėrimas, -- rašo auto-
rė įrodinėdama, jog mo-
teris užtat šitą vyro bruo-
žą turi atsverti sėslumu
ir ji nuo pat amžių pra-
džios tai atstveria.

Be to, autorė pateikia
nurodymų, kaip to šei-
mos sugyvenimo meno
pasiekti primindama ta-
čiau ir moterų klaidas:
"Moterys, kurios savo
šeimoje išgyvena trage-
diją, dažnai yra tos, ku-
rios užmiršta, kad vy-
ras turi būti prižiūri-
mas ir puoselėjamas,
kaip antras, trečias ar
penktas vaikas šeimoje".
Ji čia primena daž-
nai pasitaikantį moterų
gyvenime nusivylimą ne-
sulaukiant sau dėmesio
iš kitų, kas visai esą be
pagrindo.

-- Koks geras bebū-
tum, kaimynai neateis
nei tavęs pagarbinti, nei
tau padėti, jeigu tu prie
jų neisi ir pirma jiems

cencijos yra redakcijos už-
sakomos, ir dėl to neprašy-
tų recenzijų nelaukiama."
Vadinasi, redakcija tokią
recenziją užsakė. Ir ko ten
tik nerandame: tas nenau-
dėlis Alantas yra istorikas-
skudurininkas, šovinistas,
rasistas, rankiotojas viso-
kių kavinės plepalų (be-
trūksta tik "nepataisomas
ir sudeginti vertas bedie-
vis"), kuris padarė didelį
kriminalą, girdi, parašė li-
teratūrinę prasmę absolu-
čiai bevertę knygą. Ar ne-
vertas toks nukryžiuoti?
Žinote, tobuliosnį pagiežos
išliejimo sunku užtikti, iš-
skyrus tik komunistinę
spaudą šių dienų Lietuvoje.

K. R.

EMILIJA ČEKIENĖ

VYRAS, KAIP VAIKAS ŠEIMOJE

rankos neištiesi. Gali bū-
ti kiek nori gabus, bet jei
tu niekad neišeisi, nepa-
sireikši, niekas nežinos,
koks tu esi protingas,
ypač tai yra moterims
būdinga, -- rašo ji.

Jei išiglinam į didžiū-
jų žmonių gyvenimą, tai
matome, kad ir didieji
talentai savaime neiški-
lo, be kieno nors padrą-
sinimo, be pastangų. O
kiek tų talentų taip ir
žūna kasdienybėje. Ir
kiek daug aplink mus ran-
dasi gerų nuoširdžių
žmonių, kurių mes, jei
ir nelaikome savo prie-
šais, bet jokių būdu ir ne
draugais.

Toliau šiame numery-
je randame įdomų verti-
mą apie anglų rašytoją
Katherine Mansfield, ku-
rios kūryboje atsispindi

moterų pasaulis. Įsidė-
tina tai, kad ji visur
savo kūriniais išbaigda-
vo pabrėždama, jog gy-
venimą reikia priimti to-
ki, koks jis yra, nes jis
esąs visko mišinys. Įsi-
dėtina todėl, kad mo-
teris kaip tik yra daugiau
nei vyras linkusi gyvenimui
nusivilti, jeigu jis nei-
na pagal jos norus.

Draugas š.m. bal. 17 d.
vedamajame iškelia mū-
sų veiklos tikrovės nege-
roves, kur nurodant di-
džiųjų mūsų organžaci-
jų vadovų ydas tarp kit-
ko rašo:

"Visuomeninės veik-
los stygas nuolat reikia
derinti, nes jos neretai
skamba disonansais. Ypač
jas derinti reikia

(Nukelta į 4 psl.)

Šis bei tas

• Artėja Lietuvių Fondo seimas. Draugo Kertinėlės rašo, kad "ke-
lerių metų praktika parodė, jog Fondui reikia daugiau lankstumo ir
greitesnio susidariusių sąlygų išnaudojimo". Gal būtų, reikia ir dau-
giau ko. Tik esmingiau kalbėti vengiama, bent viešai. Kolei tas mili-
jonas dar nepasiekta, kad nesitrukdytų pastangos lėšoms telkti --
apie LF lyg drovimasi ryškiau išsitarė. Vien kokia blausi užuomina
pasigirsta, ir viskas. Betgi ta tylą nėra normali. Nesame angelai,
tad nieko tobulo išsų nesukuriame, reikia vis dar ką taisyti, ge-
rinti. O LF mums taip visuotini svarbus, kad -- būtina visuomenei
gyviau domėtis, apie jį kalbėti, duokles jautriau vertinti, trūkumus
svarstyti.

Vertai didžiuojamės, kad LF jau daug tūkstančių išdalino mūsų
kultūros daigams ir žiedams. Jo pareigūnai bei valdžią bei veiksmų
atstovai, dar ir uolesni žurnalistai paviršutiniškai pagyrų žodžiais pa-
žarsto, komitetai pramogos su rinkliavom suruošia, pinigais pamažu
plaukia, bet visuomenė -- lieka nuošali. Trūksta kažkokio glaudu-
mo.

• Iš šalies žiūrint net baugu, kad esminė LF funkcija -- lėšų
rinkiavimas mūsų kultūrai ugdyti -- vyksta ne atviroje viešumoje, o
užkulisiuose. Kolei galop kasmet po sykų visuomenė pastatoma tarsi
prieš labdaros loterijos slapą šulinėlį: netikėtu staigumu lyg iš
rankovės pabyra į visas puses laimikiai! Kaip vaikučiams riestai-
niai į jų godžiai ištiestus delnus pasakoje (tam davė du, tam penkis,
o anam visai neišteko...) Dievaži, argi mes taip lengvabūdiškai žiū-
rime į savąją kultūrą? Kad LF vadovai, kaip finansistai, geba tik pi-
nigą gerai auginti, tai pagirtinas pareigos atlikimas, ir iš jų nerei-
kia daugiau reikalauti. Bet jei ir kultūros atstovai tiek težiū... Vie-
nu mostu išberti 30,000 be išankstinio, rimtais svarstymais išdirbto,
daugelio galvų išdiskutuoto plano, be ilgesniam laikui nusibrėžtų gai-
rių... Net ir medžiaginiam ūkyje paprastai nepakanka vienerių me-
tų darbu robotis, o kultūra -- daug sudėtingesnis dalykas. Gi čia dar
ypatingos sąlygos išeivijoje, dar ir nenormalūs santykiai su tėvyne.
Argi tai nepareigoja daug rimčiau tvarkyti mūsų tautinės kultūros
ugdymą?

• Jau pasitaikė ir kontraversinių atvejų. Jei veikų greta LF
nuolatini, darbingas patariamasis senatas, būtų lengviau klaidų iš-
vengiama (o gal kai kas manosi esą neklaidingi?). Be to, kol yra ga-
na visai grynų, neabejotinų, niekieno neginčijamų reikalų, kam
klampintis į tokius, kurie erzina visuomenę ir narius aukotojus?

Dabartinė nerimta tvarka -- lėšas skirstyti pagal prašymus --
per daug patogi protekcijoms suklastėti, nes žmogaus prigimtis yra
subjektyvi (kiekvieno pirštai į save linkę, sako priežodis). Irgi nie-
kas neneigis, kad ypač kultūrininkų tarpe tarpsta kietos ambicijos ir
subjektyvūs įsivaizdavimai, nes tai natūralu -- kūrėjai yra jaunos
žmonės. Taip savaime susidaro savų bičiulių arba sambūrių atsto-
vų globa, kartais net užkulisinė kova "už savo pusę". Tad kam suda-
ryti sąlygas pagundoms ir -- kultūrininkuose ugdyti asmeninį nuo-
smukį? Tačiau atrodo, kai kam net labai paranki šitokia būklė -- LF
lėšas barstyti lyg loterijoje, be nuoseklaus ilgalaikio atsakingų gal-
vų budėjimo ir be planavimo ilgesnėmis distancijomis.

• Tose dalybose daug kartų visai gerai pataikyta. Bet mažas
plyšelis visą statinės savyklą sugadina. Vienoj svarbioj srity -- dar-
tamsi vieta. Tai skaitiniai jaunimui: eilė metų pasigendama, atžalų
nepasparčiai auga, o -- nėra kas skaityti. Jei duota tūkstančiai net
paskiriems autoriams, paremti net nepirmo skubumo darbai, tai
kodėl pirmailė sritis pašalin nustumta? Ir viešame jaunimo paren-
gime siūlomos bolševikinės knygos. Lyg juokui prie šviet. Tarybos
yra spec. asmuo "jaunimo skaitiniams" (gal todėl nėra tų skaitybių
-- nors paaiškintų žmogus!). Ir kodėl pas mus taip visai neskatina-
ma literatūra jaunimui. Suaugusiems, kūrėjams ir skaitytojams, yra
1000 premija LB skirta ir įsipareigota kasmet telkti, o kur kasme-
tinė premija jaunimo knygai? Suaugę dar, galėtų ir okup. Lietuvos
rašti ja naudotis, nekiek pakenks; jie skaito ir svetimom kalbom. Bet
jaunimui -- gera lietuviška skaityba būtina. Taigi prieš visas asme-
nines subsidijas ir visokias premijas -- pirmenybę turi patys jauni-
mū. Čia aiškiai LF neatlieka pareigos. Gal laukia, kol patys vaikai
padoos prašumą? Mat, čia ne bičiulių ir ne sambūrių, o tik bendras
tautinis reikalas -- tad nėra kam už jį pečius remti LFonde?

• Kai kas apsipranta ir -- ima tenkintis bolševikiniais leidi-
niais jaunimui. Didelė klaida. Ar gana vaikai apie kiškį ar paršiū-
ką apie lėktuvą ir traukinį dailiai sekti pasakėles. Esminiai dvasi-
nio brandinimo principai yra: religija ir tėvų -tautos - tėvynės mei-
lė. Šie principai kaip tik ten anapus uždrausti, knygelių turinys --
kaip sterilizuotas.... Ar tai sveika skaityba jaunimui? Apie Dievą
ir tėvynę nė žodžio! O itin būtina mūsų atžaloms nuo mažens įsi-
skaityti ir vaizdais įsisiurbti buvusios laisvos Lietuvos paveikslus,
žinias, įvykius, sektinus asmenis etc. Okupanto knygose to nėra nė
ženklų, net dar šen ten ta buvusi tautinė laisvė pasiepiama, neklina-
ma. Argi ne aišku, kad pirmu žingsniu mūsų kultūrai svetur radi-
kaliau paremti -- būtina visom išgalėm ugdyti knygą jaunimui?

ŽMOGUS VĖL ATIDARO VARTUS Į PASAULĮ

Pagarsėjusi Montrelio pasaulinė ir tarptautinė paroda, kuri pradėjo savo žygį 1967 metais kaip EXPO '67, per vėlesnius metus vadinosi jau kaip "Žmogus ir jo Pasaulis" (angliškai "Man and his World", prancūziškai "Terre des Hommes"), šiais metais savo vartus vėl atidaro birželio 11 d. Paroda truks visą vasarą ir užsidarys rugsėjo 6 d. Pasilinksminimų parkas La Ronde, irgi parodos dalis, atsidarė jau gegužės 15 d. ir pradžioje veiks tik savaitgaliais, bet po to, kai pagrindinė parodos dalis pradės savo darbą, bus atdaras kasdien.

Kaip atsimename, praeitų metų rudenį, uždariant pernykščių metų parodą, buvo žadėta parodą palaikyti ir žiemos metu, ruošiant joje žiemos karnavalus ir šventes bei įruošiant čiuzinėjimo ir slidinėjimo aikštes, taip pat laikyti kai kuriuos paviljonus atdarus publikai. Tas jau ir buvo pradėta vykdyti ir, gal būt, būtų buvę atidaryta, kaip žadėta, jei ne nelaukti Quebec'o įvykiai užklupę visai netikėtai: vėlyvą rudenį Quebec'o ekstremistų anglų diplomato Cross pagrobimas ir Quebec'o prekybos ministerio Laportės pagrobimas ir nužudymas, kada vienu kartu parodos aikštynas buvo netgi pavestas Kubos "globai" kaip neliečiama tarptautinė teritorija, kurion Cross grobikai galėjo atgabenti pagrobtąjį, iš kur jis buvo paleistas, o patys grobikai neliečiama gavo teisę iš parodos aikštyno, geriau pasakius -- iš buvusio Kanados paviljono, išvykti negrižtamai į Kubą bei visame krašte įvestas karo stovis, -- visus turėtus planus ir žadėjimus apvertė aukštin kojom. Žiemos parengimai nebeįvyko, netgi buvo bai-

ANT. BERNOTAS

mės, kad ir šiemetinė paroda, nors miesto burmistras buvo labai išakmiai pažadėjęs ją vėl atidaryti ir netgi laikyti nuolat atdarą, gali nebeįvykti, nes apie ją iki šiol nebuvo nieko girdėti.

Prieš porą mėnesių, tačiau, pasigirdo naujienos, kad burmistras ruošiasi parodos atidarymui, kad jau telkiami parodos dalyviai ir paroda galės būti atidaryta numatytu laiku. Dabar, išaušus pavasariui, Montrelio miesto burmistras Jean Drapeau prieš keletą dienų sušaukė žurnalistus ir paaiškino, kad paroda bus tikrai atidaryta ir kas joje dalyvaus.

Nebe visos valstybės, kurios dalyvavo pernai ir per visus kitus ankstyvesnius metus, dalyvaus, bet jau tvirtai pasižadėjo ir šiemet dalyvaus keturiolika kraštų, tarp kitko: Austrija, Belgija, Bulgarija, Ceilonas, Amerikos Jungtinės Valstybės, Prancūzija,

Mauritius, Indija, Persija, Marokas, Meksika, Pakistanas, Čekoslovakija ir Rusija. Septynios likusios ankstyvesnių metų dalyvės dar svarsto, dalyvauti ar ne, ir, galimas daiktas, kad kai kurios dar prisidės, nors burmistras abejoja, ar tam bebus pakamai laiko. Bet jautikrai nebedalyvaus Tautinė Kinija, Korėja ir Ispanija, kurių paviljonai buvo vieni iš daugiausia lankomų. Tautinė Kinija atsisakė bedalyvauti, kai Kanada pripažino komunistinę Kiniją ir užmezgė su ja diplomatinis santykius, o kodėl Ispanija nebenori dalyvauti, burmistras negalėjo paaiškinti. Neaiškių tarpe laikytini Alžiras, Burma, Haiti, Italija, Jamaika ir Siamas. O kaip atsimename iš kitų metų, Burmos ir Siamopaviljonai buvo vieni iš gražiausių ir daugiausia fotografų sutraukę paviljonai. Bet kitos iš tokių "švystelėjusių" pasilieka, kaip Indija, kuri vėl išstatys savo dabartinių laikų ir senovės meno ir

Slawomir Mrožeko pagarsėjusio vaidinimo Tango pastatyme anglų kalba Chicagoje vieną iš pagrindinių vaidmenų atliko Dalia Juknevičiūtė. Nuotraukoje ji centre, lošiant kortomis su kitais veikėjais.

gyventojų parodas, iki šiol nematytus ir naujus eksponatus, Čekoslovakija vėl atveža taip uoliai lankytus savo išdirbinius, be to, duos tautinės muzikos koncertus, Prancūzija išstatys meno, mokslo ir madų parodas, duos daug muzikos, Belgija atsiųs net du žymius organistus duoti koncertams, Jungtinės Amerikos Valstybės rodys gerus filmus ir ruoš nacionalinius pasirodymus, Marokas duos daug liaudies ir meno išdirbi-

nių. Pakistanas įruoš puių restoraną, Austrija rodys Vienos menų ir muziką. Žinoma, dalyvaus pati Kanada ir Quebec'as atskirai. Bus ruošiamas visa eilė įvairių atrakcijų, tarp kitų, buv. Kanados paviljone vyks automobilių lenktynės, bus ruošiami įvairios muzikos koncertai ir šventės, dalyvaus pasižymėję solistai ir orkestrai, bet smulkesnė programa dar npaskelbta.

Montrealio biznierių, kaip ir pernai, turės sa-

vo atskirą paviljoną, bet su naujais eksponatais (ne toki, kaip pernai "liaison", iššaukusi daug kritikos), vėl veiks vaikų paviljonas ir įvairūs kiti su liaudies meno ir kultūros ekspozicijomis. Bus ruošiami tautinių grupių pasirodymai. Ir Montrelio lietuviai jau yra gavę pasiūlymą dalyvauti šių metų parodoje ir svarsto, kaip ir kuo jie galėtų prisidėti. Reikia manyti, kad pasiūlymą priims ir, kaip ir kitais metais, aktyviai dalyvaus. Sunkumus sudaro tik lėšų klausimas, nes parodos administracija ne viską padengia. Tarp kitko, ir praeitais metais paroda turėjo kelis milijonus dolerių nuostolių, bet jie buvo padengti federalinės ir provincijos valdžios bei Montrelio miesto atskirais išpareigojimais.

Aišku, vėl veiks visi didieji paviljonai, kuriuose vyko taip sėkmingos mokslo, meno ir kultūros parodos. Įėjimo mokesčio ir jokių vizų šiemet nebebus nei į parodą, nei į La Ronde. Lankytojai tik mokės už įėjimą į kai kuriuos paviljonus ir parodymus, bet tas mokeskis bus mažas. Numatyta, kad vaikams mokės tik po 25 centus, o iki septynių metų amžiaus visai nieko nemokės. Tik į Amerikos paviljoną, kur bus rodomi filmai, reikės mokėti po 50 centų. Žinoma, reikės mokėti už pasivažinėjimus traukinėliais. Ar ir už parodos ekspresą reikės mokėti, burmistras nepasakė. Žinoma, parodos aikštynas vėl bus atdarys šimtai įvairiausių restoranų ir užkandinių, o La Rondeje karuselės ir kiti pasilinksminimai, už kuriuos, savime aišku, reiks mokėti iš savo kišenės.

WAITRESSES—EXPERIENCED or will train. Age 21 to 35. Day and night shift available.

Call 216-851-0142 or 216-881-3577

(36-38)

SCALE SERVICE MECHANIC

Experienced. Earnings of \$10,000 per year or more if willing to work. Many excellent benefits. Call (419) 422-4779 for interview.

CHUCK HOLTGREVEN SCALE CO. Findlay, Ohio

(36-39)

KAIREJE: Sceną iš "La Traviata" kuri buvo pastatyta Lietuvos Operos 50 metų sukakties proga Chicagoje. V. Kauliaus, S.J. nuotrauka

DIRVOS NOVELĖS KONKURSAUS Premija \$500.00

TEMA. Autoriams suteikiama neribojama teisė novelės temą, turinį ir pobūdį patiems pasirinkti.

ILGIS. Novelės ilgis neribojamas.

LAIKAS. Paskutinė rankraščiai įteikti data: 1971 metų rugsėjo 1 d.

ADRESAS RANKRAŠČIAMS SIŪSTI: Dirva, Novelės Konkursas, 6907 Superior Ave., Cleveland, Ohio 44103.

PARUOŠIMAS. Konkursui siunčiami rankraščiai būtinai privalo būti paruošti rašomąja mašinėle ir pasirašomi slaptyvardžiu. Tas pats slaptyvardis užrašomas ant priedamo voko, kuriame užlipinamas raštelis su autoriaus tikrąja pavardę, adresu ir telefono numeriu. Vokas nebus atidarytas, jeigu ant jo bus pažymėta: nelaimėjus — neatplėšti.

SĄLYGOS. Laimėjusiam autoriui bus įteikta 500 dolerių premija. Konkurso skelbėjas turi teisę premijuotąją novelę be papildomo atlyginimo spausdinti Dirvoje atskiru leidiniu ar novelių rinkinyje. Autorius gali premijuotąją novelę spausdinti antruoju leidimu.

NEPREMIJUOTIEJI RANKRAŠČIAI grąžinami jų autoriams arba paliekami naudotis konkurso skelbėjui atskirai sutartomis sąlygomis.

JURY KOMISIJA sudaroma iš penkių asmenų. Ji visai nepriklausomai paprasta balsų dauguma sprendžia, kas premijuotina ir kas rekomenduotina spausdinti. Jeigu komisija nuspręstų, kad nė viena jai pateikta novelė nepremijuotina, premija tais metais neskiriama ir perkeliama į ateinančius metus.

Mecenatas — SIMAS KAŠELIONIS.

LIETUVIŠKOJO GYVENIMO NUOTAİKOS...

(Atkelta iš 3 psl.)

pagrindiniams lietuviškos veiklos vadovams, kurie net nenorėdami dažnai užmina ant sventimos kojos".

Teisinga pastaba, nes šiuo metu ne vienas eilinis lietuvis praranda entuziazmą aukoti ir aukotis lietuviškam darbui, matydamas kai kurių pačių didžiųjų org-jų vadovų taip atsipalaidavusias stygas, kas tikrai vietoje jų išpareigojimo visus lietuvius jungti, veiklą derinti ir siekti darnios vienybės, ją ardo ir griaua pasitikėjimą vadovais. Jie ne tik turėtų derinti stygas, bet ir savo žygius bei veiklą. Atsipalaidavusios stygos daug disonanso įneša į paprastą žmonių kasdienybę, o ką bekalbėti apie vadovus, kurie kalba ne vien savo asmeniniu vardu, o visos daugumos, kuriai jie vadovauja.

Sol. Gina Čapkauskienė ir Stefan Vicik Chicago Lietuvos Operos "La Traviata" pastatyme. V. Kauliaus, S.J. nuotrauka

KŪRYBA IR MOKSLAS

BANGOS ATNEŠTOJI

Lietuviškosios knygos klubas pernai išleido rašytojo Juozo Tininio pirmąjį romaną "Dailininko žmona".

1957 metais J. Tininis išleido novelių rinkinį "Sužadėtinė", kuris sulaukė palankių atsiliepimų. 1938 metais autorius išvertė St. Pierre novelę "Paulius ir Virginija". Taip pat J. Tininis žinomas, kaip daugelio recenzijų ir šiaip gerų rašinių literatūros temomis autorius.

Jau savo "Sužadėtinėje" Tininis mokėjo atrasti savo išraiškos metodą ir savo sakinį. Sakinys buvo susijęs su neutralaus vaizdavimo metodu ir įgavo tam tikrą reljefą. Sakinys savyje

turėjo tam tikrą rafinumą, išieškojimą ir, patenkinantį savo proporcijomis, darnumą.

Su tokiu pat metodu autorius pasirodė ir šiame, savo pirmame romane. Romano siužetas yra naujas. Veiksmas vyksta Australijos lietuvių tarpe. Kengūrų kontinento egzotika įtaigojo autoriui savotiškai naujus tipus. Tai dailininkas Algis Vilmantas, jo žmona australė Moira ir australas Algio meilės varžovas, Henry Bell. Dar yra keli personažai, kuriems autorius pavedė eiti daugiau ar mažiau rezonieriškas pareigas. Tačiau, šie, rezonieriai, irgi nenuskriausti savo individualiais bruožais.

Dailininkas Algis išimtyje i gražuolę Moirą. Tai spontaniška meilė iš pirmo žvilgsnio. Ir tas meilės gaisras įveda visą romaną į aibes situacijų, kurios vienos yra sentimentalios, kitos pristatytos sarkazmo šviesoje, trečios komiškos. Algis, kaip atrodo, nepamilo Moiros, kaip gilesnės meilės partnerio, bet išimtyje jo ją tik dėl jos išvirsinio grožio. Niekad nėra progos patirti, ar Moira bent kiek mylėjo Algį; tačiau ji sutiko už jo tekėti, kada jis tapo pakankamai materialiai prasikūręs. Čia atsiranda australas Henry Bell, kuris, po visos grandinės įvykių, paveržia iš Algio Moirą, apdovanoja ją, Algiui net nenujaučiant, savo kūdikiu, ir Algis apleidžia nesveitingą jam kontinentą, išvykdamas į Ameriką.

Australija buvo nesveitinga dailininkui Algiui ne dėl jo materialinių sunkumų. Anaip tol, jis materialiai kūrėsi ne blogai. Bet jis, atrodo iš teksto, nesuprato vietos žmogaus dvasinės struktūros. Australai jam visi atšiaurūs, tačiau graži australė Moira žavi jį savo fiziniu grožiu. Pastatęs ant savo siekių pedestalą fizinių labai grubios mo-

VIRŠUJE: Scena iš Vaižganto "Dėdės ir dėdienės" filmo. Kumetės važiuoja į dvarą.

Vaižganto "Dėdės ir dėdienės" Lietuvos ekrane

Nors ir kukliai, valstybės remiamas Lietuvos kino studijos darbas eina savo keliu. Nevisuomet filmuojami dalykai yra prikišami praeities ideologijos. Pagirtina studijos pastanga filmuoti lietuviams visad mielus dalykus, lietuvių literatūros klasikų veikų pastatymus. Pernai buvo pasirinktas filmavimui garsus Tumo-Vaižganto veikalas "Dėdės ir dėdienės".

Vaižgantas kalba apie dalykus, kurie nesensta, -- užtikrina filmo realizatorius Algirdas Dausa. Scenarijus buvo pavestas parašyti Vytautei Žilinskaitei. Rolėms pakviesti Dana Krištopaitytė, Juozas Budraitis, Balys Bratkauskas.

Filmo kūrėjai sako, kad šis Vaižganto veikalas buvo nelengvas fil-

muoti, nes jo dramatiškas daugiau reiškiasi herojų viduje, ne išvirsiniame ir vizualiniame pasaulyje. Taip pat buvo stiprus nusistatymas nepaversti veikalo etnografiniu filmu ir išvengti sovietiniam ekranui būdingo "tariamo intelektualumo".

Kiek įmanoma, mes stengėmės veikalą sudramatizuoti, -- pareiškė Dausa. -- Stengėmės, kad filmo fonas, jo nuotaika, būtų poetiška, lyg pakylėta nuo žemės. Tai bus spalvotas filmas. Senovinių tautinių rūbų dalyviai vaizduos XIX amžiaus pabaigos Lietuvos kaimą.

Kaip visa tai mums pavyks, -- sako režisierius, -- parodys netolima ateitis. (xx)

Dana Krištopaitytė Severiutės vaidmenyje.

Balys Bratkauskas (centre) Geišės vaidmenyje tarp kumečių.

Juozas Budraitis Mykoliuko vaidmenyje.

M. VENCLAUSKAS

SEKMINIŲ SŪRIS

Jau berželiais apkaišytos Klėties durys ir namai, Ir sekminių laukia ryto Dvaras ir kaimai

Grįžta bandos. Beržo šluotos Kvapas pieno ir medaus, -- Prieky jautis vainikuotas, Kaip karalius išdidus!

Išmokęs iš laikraščio, deklamavo kartkartėmis Pranukas, stovėdamas ant kelmo ir žiūrėdamas į toli, kur už mėlynuojančių miškų baigė slėptis saulė, paausnotam debesys. Dar valandėlė ir jis paleis bandą namo. Tikrai ras berželius prie klėties ir namo durų ir jį pasitiks šeimininkė su sūriu. Todėl jis taip laukė nekantraudamas to mirksio, kada pajudės su banda namo.

Suplukes darbuosi alksnyne, kol apvainikavo tris karves ir jautį. Svarbiausia jautį. Toks mažas, tokį didelį ir stiprų gyvulį įveikė, privertė paklusti ir galėjo uždėti ant ragų beržo šakų šluotas. Tikras karalius. Ana stovi, prie kelio pirmas, iškėlęs vai-

nikuotą galvą, pasiruošęs vesti bandą namo. Tik laukia, rodos, įsakymo.

Jau saulės nė ženklo. Dar paskutinį kartą sukukavo gegužė alksnyne, eglės viršūnėje, lyg atsišveikindama ir, vėl tylą. Tik žolių ir pieno kvapas aplinkui. Tik vienas kitas barškalas nenoriai subarska po karvės kaklu.

-- Ei, namo! -- sušuko pagaliau Pranukas, supliauškinęs botagu, ir nušoko nuo kelmo. Dvyliks, išdidžiai nešdamas galvą, pirmas pajudėjo, o paskui jį sekė karvės ir, susigrūdusios į būrį, avys.

Kai banda sustojo prie tvankinio atsigerti, Pranukas girdėjo šeimininką sakant Marciškai ir pusberniui, kurie, prie daržo sustoję, žiūrėjo į vainikuotas karves:

-- Pasėlęs vaikas! Kaip jis tą jautį įveikė? Ne maniau, kad jis tai galėtų padaryti.

Pranukas pasijuto didvyriu.

-- Ot ir padariau! -- galvojo išdidus, patenkintas savimi. Tiesa, vieną akimirką buvo nusigandęs, -- manė, kad jį jautis sumindžios. Na, jis gavo už tai.

Uždaręs karves diendaržyje, Pranukas ėjo tiesiai į virtuvę, lyg nieko nežinąs ir nieko nesitikis, kol prie durų pasitiko jį šeimininkė ir padavė didelį baltą sūrį.

-- Še, Pranuk, tau vainikaitis. Ir tau tebūna Sekminės.

-- Ačiū, -- pasakė Pranukas, pabučiavo šeimi-

ninkei į ranką ir, sūriu nešinas, nuskubėjo į kamara.

-- O man neduosi paragauti, -- juokėsi Marciakė, pusmergė, eidama melžti karvių.

-- Gausi rytoj, -- atsakė Pranukas ir dingso klėtyje.

-- Tai didelis sūris! -- džiaugėsi padėjęs ant lovos ir buvo bešsimas peilį atsiplauti gabalą.

-- Ne, geriau nunešiu mamai visą. Bus gražiau.

Įvyniojo į skarelę, kuri kabojo ant sienos, prie lovos, ir, padėjęs sūrį po pagalve, nuėjo į virtuvę vakarienės.

Vakaras buvo ramus ir šiltas, kaip pienas. Pranukas, užsėrėbęs putros, pasiėmė sūrį ir pasiėmė pro klėtį palei sodą, taku į vieškelį. Į miestelį tik du kilometrai. Ką tai reiškia jam! Kojos pačios nešė nešė, nors buvo suskirdusios ir suskeldėjusios nuo rasų. Niekis, svarbu, kad pamatys mamą, nes svetur bebūdamas labai jos pasiilgo. Šį kartą jis aplankys mamą ir netušiom rankom -- nuneš jai didelį sūrį. Pats uždirbo! Ir su pasididžiavimu žvelgęs į skarelėje surištą nešinį. Bet kai vieškeliu pažingsniavo gerą gabalą, jo džiaugsmas ėmė slūgti. Jis dairėsi aplinkui ir atgal atsigrįždamas, ar nėra kas, ar nevažiuoja, bet nieko nebuvo matyti, tik dešinėje, už ežero ir tolimų miškų, žaibavo. Bet ne žaibai kėlė rūpestį, jam rūpėjo kaip praeis pro kapukus?

(Bus daugiau)

Abejingas požiūris į nusikaltimą okup. Lietuvoje

Aktyvus nusikalstamojo darbo atidengimas yra drąsi pilietinė pareiga. Taip tvirtinama, norint tokiu preventyvinu būdu mažinti nusikaltimų skaičių. Amerikoje yra populiarius posakis: neįsivelti. Tai yra, tylo mis ir užsimerkus praeiti pro nusikalstamą darbą. Pilietis nenori būti įveltas į teisingumo aparato sukūrį. Pilietis nenori būti liudininku. Todėl, esant tokioms nuotakoms, visuomenė rodo tam tikrą globą savo netikusiam nariui.

Kaip yra okupuotoje Lietuvoje?

Į tą skaudžią problemą atsako TSR prokuroras Alfonsas Kairelis (švyturs, Nr. 1, 1971 m.)

-- Visuomenė turi teisę dalyvauti, atskleidžiant ir šalinant aplinkybes, padedančias nusikaltimui įvykti, -- stereotipiškai dėsto prokuroras.

Vedęs pasikalbėjimą korespondentas Juozas Šiupšinskas nurodo savo asmenišką patyrimą:

-- Kaune, "Laisvės" kino teatre šovėjau prie bilietų kasos. Eilė užnugarį net trigubai susirangiusi, o prieš mane -- jau tik kokie trys žmonės. Prie langelio senu-

tė tiesia penkrablę. Tik staiga užlenda kaž koks akiplėša šešiolikmetis, pastumia senutę ir kiša savo pinigus. Man kraujas užvirė. Sakau, nelisk, matai kur galas. O jis nepaiso. Aš jį už rankovės. Susistumdėme. Manau, čia tiek žmonių, aš jų teises ginu, visi išvien, kad griebisime. Priena dar vienas, lyg ir mus skiria, negražu, negražu stumdytis, o pats staiga kad žiebs atgalia ranka per veidą. Ir dingo. Tartum vėjas juos nupūtė. Paliečiau paakį -- kraujas. O žmonės kad nors krust. Nė vienas!

-- Valstybė turi sukūrusi galingą prievartos institutą, -- atsakė prokuroras korespondentui, -- kuris nubaudžia kiekvieną nusikaltėlį pagal jo nusikaltimo didumą. Gaila, kad chuliganas liko nenubaustas.

Prokuroras duoda suprasti, kad apie kiekvieną nusikaltimą reikia "signalizuoti" milicijai. Jis dėsto apie tokį įvykį Vilniuje:

-- Kaip baigėsi toks nenoras kištis. Gyveno Vilniuje toks Richteris. Vis gerdavo. Nuolat žiauriai mušdavo žmoną. Tyčiodavosi iš šeimynykščių. Tai matydavo ir girdėdavo kaimynai Grabovskiai, Jurčėnos, bet niekam nepranešdavo. Ir šit per vieną tokį išgėrimą Richteris puolė mušti žmonos. Nepilnametis Richterio sūnus, gindamas motiną, sukirto tėvui smūgį kirviu per galvą, nuo to tas ir mirė. O jei milicija būtų anksčiau žinojusi nusikalstamus Richterio polinkius, gal būtų pasisekė tragedijos išvengti. Deja, niekas nesignalizavo.

Korespondentas Šiupšinskas čia pat pakartojo kitą patyrimą, kada jis pranešė milicijai apie savo kaimyną iš Algir-

do gatvės, Vilniuje, kuris "sumušdavo savo žmoną kaip obuolį". Bet reikalai taip susiklojo, kad milicijoje į jo pranešimus pažiūrėta tik kaip į "darbo trukdymą".

-- Kiekvienas naujas skundas milicininkui tik padaugina darbo, -- pasakė korespondentas.

-- Partija ir vyriausybė labai rūpinasi, kad nusikaltimų mažėtų, -- atsako prokuroras. -- Žinoma, kiekvienam labai skaudu, kad esminės socialinės nusikaltimo šaknis panaikiname, o nusikaltimų dar yra nemaža.

Ir prokuroras Kairelis pacitavo korespondentui porą Lenino sakinių, kurie užtikrina tarybiniam piliečiui laimingą ateitį, kur nusikaltimai išnyksia.

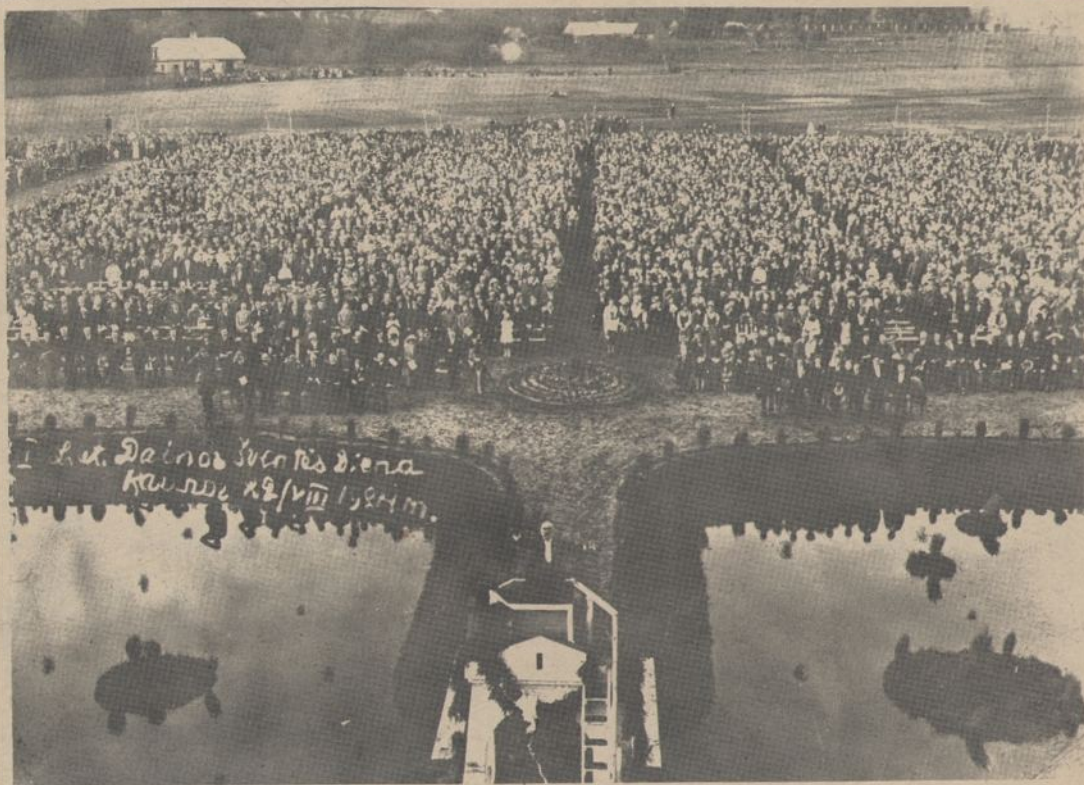
Tačiau, apdairus korespondentas taip pavaizdavo naują, "tarybinį" žmogų, kuriuo atremta laiminga, Lenino pranašaujama, ateitis:

-- Mintis už premijavimą pavojingo nusikaltėlio verta svarstymo. Kai piktadaris lekia gatvę, iškėlęs peilį ir šaukia "užmušiu!", vienam gaila naujo kostiumo, antiras neturi laiko, trečias apskritai nenori turėti reikalų su prokuratūra...

-- Ar nematėt, kad kartais gatvėje atsiranda minia užtarėjų, kai į milicijos mašiną keliamas imigęs girtuoklis? -- sako korespondentas.

Prokuroras ir vėl paragina neslėpti nusikaltimų, bet "signalizuoti" apie juos milicijai ar prokuratūrai.

Interview baigęs korespondentas Šiupšinskas važiuoja namo ir... "štai Antakalnio troleibusų žiede pamačiau: chuliganai ižeidinėja moterį. Gerai, kad pasimaišė dar kaimynas Bronius Rečiūnas, padėjome

ĮŠ PRAEITIES ŠEŠELIŲ... Pirmosios dainų šventės Kaune, 1924 m. rugpjūčio 22 d. Židrovai, choristams giedant Lietuvos himną.

Lietuvos karaliai anglų kalba

JONAS ŠVOBA

Kad Lietuvos valdovai būtų vadinami ne kunigaikščiais, bet karaliais, mūsų spaudoje buvo primygtinai siūloma ir įrodinama teisių dr. P. V. Raulinaičio, rašytojo Vytauto Alanto, dr. Jono Balio ir kitų. Pasirodžius Encyclopaedia Lituanica ir joje pakrikštijus Lietuvos valdovus didžiaisiais princiais, šis klausimas vėl iškilo. J. Džiugelis 1970 m. birželio 20 d. Draugo antroje dalyje apgailestavo, kad Algirdas pavadintas Grand Prince, "nors jis buvo nepriklausomas ir lygaus rango karaliui, t. y. turėjo būti išverstas 'king' ir pasodintas Vak. Europoje su karaliais." Pagal J. Džiugelį Lietuvos valdovų karališkam titului angliškoje lite-

ratūroje jau esąs kelias pramintas. Tai kur gi?

Pirmiausia atsikreipsime į "TIMELESS LITHUANIA", parašytą dr. Owen I. C. Norem, buvusio J.A.V. pasiuntinio Lietuvoje ir išleista 1943 m. Dr. Owen I. C. Norem rašo, kad 1226 m. po Didžiųjų Kunigaikščių Rimgaudų iškilo vadas, karalius Mindaugas, diplomatas, valstybininkas ir militarinis genijus (... Armed with a great leader in the person of King Mindaugas... King Mindaugas was a diplomat, states man, and military genius. pus. 33). Gi 1316 metais vienas iš didžiausių Lietuvos vadų buvo parinktas vadovauti valstybei, kuris buvo žinomas kaip Rex Lithuanorum et Multorum Ruthenorum (It was in the year 1316 that was chosen to head the State... He was ultimately to be known as Rex Lithuanorum et Multorum Ruthenorum). Gediminas visą laiką tituluojamas karaliumi (pus. 36-40). Algirdas ir Kęstutis — Grand Duke. Bet turime ir tokį teigimą: "...Some Lithuanian critics have deplored the fact that King Gediminas, King Algirdas and King Vytautas drove their fast charging knights into the far reaches of the great Eastern European lands, — while allowing Prussia to be lost" (p. 49).

Ši dr. Owen I. C. Norem knyga yra gausiai paplitusi amerikiečių bibliotekose. Dar aiškiau ir nuosekliau tuo klausimu pasireiškia dr. C. R. Jurgėla savo "HISTORY OF THE LITHUANIAN NATION", išleistoje New York 1948. Čia jis vyriausius ir suverenius Lietuvos valdovus tituluoja karaliais, t. y. angliškai 'king', o kitus princiais. Princiais vadinami Erdvilas, Tautvilas, Treiniota, sukilusių Prūsų prieš Ardin kilėjų vadai, kaip štai: Monte, Glopas, Auktumas, Divane ir kiti (pus. 70, 75, 76). Našėnų kunigaikštis Daumantas, Mindaugo sūnus Ruklys ir Rupeikis, Gedimino karo vadas Daujotas (pus. 77, 81). Mindaugas, Traidenis ir Vytenis tituluojami karaliais (king). Apie Traidenį sako, kad princas Traidenis pasiekė laimėjimą 1270, bet Moravijos princas, karalius Boleslavas II, vedė karaliaus Traidenio dukterį (To purchase his security, the Masovian prince, King Boleslav II, married a daughter of King Traidenis. Pus. 80). Po Traidenio mirties (1282) iki karaliaus Vytenio (1295) įsiviešpatavimo yra laikotarpis, apie kurį mažai žinoma (very little is

known about the period between the death of Traidenis in 1282 and the accession of King Vytenis in 1295 pus. 81). Apie Gediminą paaiškinama, kad "Gediminas, titling himself Rex Lithuanorum et multorum Ruthenorum..." Gediminas visą laiką tituluojamas karaliumi. Kada karalius Gediminas 1341 m. mirė, princas Jaunutis tapo Vilniaus valdovu, nes tuo laiku Vilniaus valdovas buvo laikomas Lietuvos karaliumi (King Gediminas died in 1341, Prince Jaunutis automatically became the ruler of Vilnius... the ruler of Vilnius was by that time considered to be the supreme King of Lithuania, pus. 91).

(Bus daugiau)

GERIAUSIAS VEIKALAS APIE LIETUVĄ ANGLŲ KALBA, redaguotas dr. Alberto Geručio, 460 psl. Kaina 12 dol. Užsiskaitant per LNF — 10 dol. Čekius rašyti: Lithuanian Independence Fund, Inc., 87-80 96 St., Woodhaven, N. Y. 11421.

VASAROTOJŲ DĖMESIUI

Garsaus Cape Cod Kurorto Lietuviškos Vasarvietės Vilos Audronė savininkai Dr. Ed. ir Marija Jansonai praneša, kad vila Audronė šiemet atidaroma vasarotojams nuo birželio mėn. 26 dienos iki rugsėjo mėn. 18 d. ir jau dabar priima užsakymus. Kreiptis: Dr. Ed. Jansonas, 15 Rosedale St., Boston, Mass. 02124, tel. (Area 617) 288-5999.

• Lietuviškai vasarvietei Cape Cod vasaros sezonui ieškoma šeiminkė - vireja ir 2 mergaitės tvarkyti kambarių ir padavinėti maistą į stalą.

Kreiptis Marija Jansonas, 15 Rosedale St., Dorchester, Mass. 02124. Tel. 288-5999.

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
MAŽEIK & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE., CHICAGO, ILL.
TRYNS MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYCIOS
Mašinoms vieta
REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

PETKUS
LAIDOJIMO ISTAIGA
MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel GR 6-2345-6
CICERO ILLINOIS
1410 S. 50 Ave., Tel TO 3-2108-9
TRYNS MODERNIOS KOPLYČIOS

BANGOS ATNEŠTOJI...
(Atkelta iš 5 psl.)
gia autoriaus pavaizduotą dviejų idėjų kovą. Viena idėja yra Algis, nuolatos siekias iliuzijos. Kita idėja yra egoistinė idėja, egocentrinė ir brutaliai - materialistinė. Tai gražioji australė Moira. Ir kas būdingiau sia šiai knygai, įvykių slinktis, epizodų grandinės, dialogo ir konfliktų užuomazgos ir atomazgos pavaizduotos tam tikros švelnios groteskos metodu. Autorius dažnai žaidžia skaitytojo susigaudymopastango mis: kiek čia yra natūralumo ir kiek čia skamba vien pašaipa ir sarkazmas. Įdomus, kai kurių situacijų vizdavimo metodus, retkarčiais nuklystas įlogikoje žinomą reductio ad absurdum premisą. Visų pirma tai yra akla, nesikeičianti dėl bet kurios aplinkybės Algio meilė Moirai. Tačiau, vos tikai skaitytojas suvokia, perkelta prasme, Algio sieki adoruoti iliuziją, romanas įgauna naujas spalvas ir platesnę virš natūralinės vaizdavimo skalę. Tas pat taikoma ir Moiros charakteriui. Jai suprasti reikia suvokti ego-centrinio būdo idėją.
Knyga gerai prisotinta įdomiais ir plastiškai - ryškiais aforizmais. Daugelis sakinių, nusiųmų, metaforų suviliuoja dar ir dar juos pakartotinai perskaityti. Iš po Tininio plunksnos šis katastrofinės meilės gyvenimas ateina į mus prancūzo Villono posakio ženkle: Mais ou sont les neiges d'antan? (kur din go vakardienos sniegas?)
J. Gliauda

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

• Vyskupas Vincentas Brizgys dalyvavęs š. m. gegužės 15 d. Clevelando Ateitininkų metinėje šventėje, o gegužės 16 d., sekmadienį, suteikęs sutvirtinimo sakramentą ir mažiesiems pirmąją komunią, popietėje, LKDS Clevelando skyriaus valdybai prašant, vysk. Brizgys turėjo malonų pasikalbėjimą su šio skyriaus nariais bei jų šeimomis vaishingų p.p. Balčių būte. (p.t.)

ŠV. MISIOS UŽ
A. A. VYTAUTĄ
RAULINAITĮ

Prieš trejetą metų automobilio katastrofoje žuvo skulptorius Vytautas Raulinaitis.

Šį šeštadienį, gegužės 22 d., 8 val. ryto šv. Jurgio parapijos bažnyčioje už jo vėlę bus atnašaujamos šv. Mišios.

• M. Gailiūšytė, dėstanti Cleveland State Universitete prancūzų kalbą ir literatūrą, š. m. pavasario semestru yra komandiruota į Lavalle Universitetą Quebec, Kanada, vadovauti studentų grupei, kuri pavasario semestre gilina prancūzų kalbos studijas. Ta grupė suorganizuota Cleveland State universiteto, kuris apmoka studijų išlaidas, o pragyvenimą apsimoka patys studentai. Lavalle Universitete viskas dėstoma prancūziškai, todėl praleistas vienas semestras tarp prancūzų daug sustiprins Clevelando studentų prancūzų kalbos mokėjimą.

AMERIKOS LIETUVIŲ PILIEČIŲ KLUBAS

6835 Superior Ave. Telef. 391-1143
Cleveland, Ohio

Kviečia visus tapti klubo nariais.

Palaikydami Klubą — kartu paremsime Clevelando lietuvių organizacijas.

Penktadieniais galima vaišintis bulviniais blynais, dešromis, virtiniais ir kepta žuvimi. Kitomis dienomis įvairūs kiti valgiai.

Visi susitinkame Lietuvių Klube!

Praeitą sekmadienį, gegužės 15 d., vysk. V. Brizgys šv. Jurgio parapijos bažnyčioje suteikė jaunimui sutvirtinimo sakramentą ir pirmąją komunią. Nuotraukoje vysk. V. Brizgys su kleb. kun. B. Ivanausku ir kun. K. Žemaičiu po iškilnių bažnyčioje su sutvirtinimo sakramentą gavusiais ir pirmąją komunią priėmusiais lietuviukais.

• Rita Premeneckienė išvyko į Washingtoną dalyvauti respublikonų partijos tautinių grupių atstovų konferencijoje.

• Clevelando šaulių moterų sekcijos iniciatyva, gegužės 14 dieną per Tėvynės Garsų radiją, buvo perduotas motinos garbei vaizdelis, paruoštas dr. M. Žilinskienės. Programos dalyvės buvo: Onutė Kliorytė, Živilė Kliorytė ir Marytė Idzeitytė. Tėvynės Garsų radijo vedėjas J. Stempužis vaizdelį pailiustravo kanklių muzika, solistės A. Stempužienės daina ir kita muzika.

CLEVELANDO PARENGIMŲ KALENDORIUS

GEGUŽES 22 D. Čiurlionio ansamblio išvykos P. Amerikon koncertas Nauj. parapijos salėje.

GEGUŽES 23 D. Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos mokslo metų užbaigimas.

LIEPOS 18 D. ALT S-gos Clevelando skyriaus gegužinė.

RUGPĖČIO 8 D. Amerikos Lietuvių Piliečių Klubu gegužinė šv. Juozapo parke.

RUGSĖJO 25 D. tradicinis Dirvos vakaras.

SPALIO 23 D. Grandinėlės ballius šv. Jurgio parapijos salėje.

Visais gyvybės, sveikatės bei pensijų draudimo, o taip pat ir akcijų-investavimo (mutual funds) reikalais kreipkitės į V. Giedraitį, tel. 944-6835.

• Apdraudos reikalais geriausius patarnavimus galite kreiptis į Z. Obelenį tel. 531-2211.

NAMŲ RUOŠA IR PAGELBA VIRTUVĖJE

Mes esame suinteresuoti samdyti žmonių, kurie norėtų dirbti pilnu arba daliniu laiku, bet negalėjo gauti darbo dėl kalbos nemokėjimo. Jūs būsite išmokinti darbui virtuvėje ar namų valymo darbams mokančio jūsu kalbą. Mes taip pat galėtume padėti jums išspręsti susisiekimo problemas.

SUBURBAN PAVILION, INC.
20265 EMERY RD. 475-8880

DARBU SUKURIAMA ATEITIS

Nustatyto tikslo siekimas visada turi būti suprantamas, aiškus, apibrėžtas ir gerai žinomas, kaip ūkininkas žino, dėl ko jis sėja laukus, taip kiekvienas, pradėdamas dirbti, turi žinoti, kuriam tikslui tas darbas dirbamas. Žodžiu, kiekvienas žmogus savo gyvenime turi turėti sau pasistatęs darbo tikslą, bent savo artimiausiam darbui.

Nustatant darbo tikslą reikia apsvarstyti, ar bus pasiekiamas ir įgyvendintas toks tikslas, kurio nusistatom siekti. Kartą jau nustačius, kad toks tikslas bus siekiamas, reikia su pilnu tikėjimu, energingai, ne perstojančiu darbu siekti tai, kas nustatyta. Siekti su tokia energija, kad pasitaikiusios kliūtys būtų nugalimos su dideliu užsispyrimu, atsidavimu. Svarbiausia, pasirinkus tikslą, nė kada ne

perstoti tikėti, norėti ir siekti to tikslo. Yra tam labai daug pavyzdžių iš kasdieninio gyvenimo. Plačiau planingo tikslo siekimas yra glaudžiai susijęs su žmogaus darbštumu.

DARBŠTUMAS

Mes naudodamiesi įvairių mokslo žmonių išradimais, laimėjimais, dažnai pagalvojame apie būdus, kuriais jie tą laimėjimą pasiekė. Juk beveik garsių išradėjų ir mokslo žmonių laimėjimai buvo pasiekti tikta nepaprastu darbštumu. Pagal darbštumą yra teisingiausia matuoti kiekvieno individo vertę. Tai didelės reikšmės tas turi ir visuotiniame žmogaus gyvenime. Pažvelgę į darbščių žmonių gyvenimą, pamatysime, kad jų jėgų tarpe vyrauja teisingumas, laimė, ir šviesi

ateitis. Darbštūs žmonės jaučia tikrąją gyvenimo paskirtį.

Jaunuomenei turinčiai daug pasiryžimo ir nepalaužiamos energijos sukurti laimingą ateitį, šis klausimas turi būti itin svarbus ir išsidėmėtinas, nes be jo nėra įkuriama bet kokia geresnio gyvenimo ateitis. Be to, darbštumas didelės ir labai svarbios reikšmės turi ir paskirų tautų gyvenime. Juo darbštesni tautos nariai, tuo stipresnė ir pajėgesnė tauta. Nes darbštūs žmonės sukuria gerovę ne tik sau, bet ir visam savo kraštui. Kai kurios tautos, kaip pvz., danų, vokiečių, norvegų, švedų ir kitos, sukūrė aukštą kultūrą ir stiprų ekonominį pagrindą tik savo nepaprastai darbščių piliečių dėka.

Darbštumo mokytis reikia, todėl darbščiu būti gali kiekvienas žmogus. Reikia tik save prisiversti kiekvieną darbą pradėti ir jį iki galo ištesėti, baigti. Pradėtas, bet nebaigtas darbas dažnai tik nuostolius daro. Juk ir organizacijos veikla bei stiprumas dažnai matuojama pagal narių darbštumą. Vadinausi, juo darbštesni organizacijos nariai, juo stipresnė ir galingesnė pati organizacija. Todėl šiais laikais vis daugiau dėmesio kreipiama į tos ar kitos organizacijos kokybinę, o ne kiekybinę pusę.

BE DARBO NĖRA VAISIŲ

O kad taip yra byloja gyvenimo pavyzdžiai.

Garsus astronomas Kopernikas vieną knygą rašė 36 metus. Graikų filosofas Platonas "Dialogus" rašė 18 metų. Pilnas vokiečių rašytojo Goethės kūrinii rinkinys sudaro 33 toms. Kadangi anuo metu rašymo mašinelių dar nebuvo, dėl to ir igūdęs perrašinėtojas visus jo veikalus perrašyti tuomet galėjo tik per kelias dešimt metų! Tačiau Goethė ne tik rašė bet ir galvojo. Be to, jis buvo ministeriu, teatro direktoriumi, žurnalo redaktoriumi, o visas tas pareigas turėjo laiku atlikti. Anglų rašytojas

Šekspyras ir rašytojas Strinbergas yra parašę ištisas bibliotekas. Prancūzų rašytojas Balzakas, turėdamas 51 metus amžiaus, jau buvo 90 ro manų autorius. Garsus rusų rašytojas Levas Tolstojus vėlai pradėjo rašyti, o parašė 100 tomų veikalų. Taip pat rusų rašytojas Dostojevskis daugumą savo raštų parašė išėjęs iš katargos. Garsaus kompozitoriaus Mozarto kūriniams, kurių yra apie 1000, ranka perrašyti reikia 50 metų. Humboldto mokslo darbai sudaro 30 didelių tomų. Dailininkas Leonardas da Vinci buvo ne tik žymus dailininkas — piešėjas, bet ir skulptorius, inžinierius, architektas, fizikas, matematikas, gydytojas, gamtininkas. Jis suspėjo tiek padaryti, kad eiliniam žmogui sunku net suprasti, kaip jis galėjo rasti tiek laiko visam tam padaryti.

Taip pat ne atsitiktiniais laimėjimais ypač garsėjęs Tomas Edisonas. Vargu ar daug žmonių yra idėję tiek darbo, kiek į savo išradimus idėjo Edisonas. Kada jis planuodavo kokią naują išradimą ir darydavo lemią bandymą, kelias paras neidavo miegoti. Būdamas kurčias, išrado gramfoną. Tai ypatingai įtemptų smegenų darbo vaisius.

Garsusis išradėjas italias Marconi buvo iš tų žmonių, kurių išradimai sudaro pasaulį atskirą gadinę. Jis pats pirmas praktiškai įvykdė bevielio telegrafo elektromagnetinėmis bangomis idėją. 1895 m. visa energija Marconi ėmėsi spręsti radijo problemą. Darbštumu Marconi prilygsta Edisonui. Visi Marconi asistentai teigia, kad garsusis išradėjas 22 mokslo akademijų narys, buvo pasišventęs tik savo laboratorijai, tik savo darbui.

Tai, va, norint ką didesnio pasiekti, reikia daug dirbti.

J. Miškinis

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

SUPERIOR SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION

MOKA AUKŠTAS PALŪKANAS UŽ PADĖTUS
INDĖLIUS.

Už paprastus indėlius moka **5%**

Visiems indėliams valdžios apdrauda pakelta iki \$20,000.00.

Teiraukitės bet kuriame SUPERIOR SAVINGS skyriuje dėl taupymo sąlygų ir jums bus paaiškinta, kokį taupymo būdą pasirinkti, kad gavus didžiausias palūkanas.

SUPERIOR SAVINGS skyriai:

798 EAST 185th STREET
Telephone 481-8552

6712 SUPERIOR AVENUE
Telephone 431-2497

13515 EUCLID AVENUE
At Superior — (Near Rapid)
Telephone 681-8100

DELLA E. JAKUBS & SON LAIDOJIMO ĮSTAIGA

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai
35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo

6621 Edna Avenue
361-1763

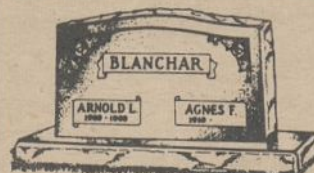
936 East 185th Street
531-7770

Sears

SPRING MONUMENT SALE

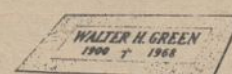
A Sears monument says so much, so beautifully.

Dabar sumažintos kainos vasaros metu įrengimui

Antique Gray
Monument

40" x 24" overall size
Reg. \$289.95
NOW ONLY \$259.88

Antique Gray Marker

24" x 12"
Reg. \$84.95 Now Only \$74.88

Diamond Red Marker

24" x 12"
Reg. \$99.95 Now Only \$89.88

Bronze Marker—Imperial Line

24" x 12"
Reg. \$124.95 Now Only \$109.88

Skambinkite arba rašykite susitikimui jūsų namuose jūsų patogumui! Į kainą įskaitytas pristatymas 50 mylių spinduliu nuo krautuvės (išskyrus kapinių saskaitas). Naudokitės Sears Convenient Credit Plan.

Send for Free Brochure
and further information

Name _____
Address _____
City _____
Phone _____

Išpardavimas iki
birželio 15.

Sears

West 110th-Lorain
251-3100

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

• A. Vaišnys, gyvenęs Waterbury, Conn. siūsdamas 75 dol. Vilties Draugijos valdybai rašo:

"Esu pensininkas ir nuo 1925 m. aktyvus tautinės srovės narys — viltininkas: remiu veiklą ir skaitau jos spaudą. Nemėgstu nukrypti į šalis. Prieš ALT S-gos Seimą ir Vilties suvažiavimą siunčiu 75 dol. čekį ir prašau, su ankstyvesniu įnašu 25 dol., atžymėti mane šimtininku. Tuo noriu bent kiek pagelbėti Vilčiai ir įtaigoti kitiems viltininkams".

Vilties draugijos valdyba nuoširdžiai dėkoja ir sveikina naująjį šimtininką.

• ALT S-gos Los Angeles skyrius, artėjančio Vilties draugijos suvažiavimo proga atsiuntė 60 dol., tuo padidindamas savo įnašą draugijoje.

Vilties draugijos valdyba nuoširdžiai dėkoja.

• JAV LB Centro Valdyba yra gavusi kvietimą įjungti į 1968 metais įsteigtą Čekų-Slovakų-Lenkų-Ukrainiečių Draugiskumo Sąjungą. Ši nauja organizacija siekia glaudaus Rytų Europos kilmės žmonių bendradarbiavimo, lyginant praeities nesklaidumą ir jungiantis bendran darban prieš komunizmą. Principe JAV LB Centro Valdyba kvietimą įjungti yra priėmusi ir ryšininku yra paskyrusi inž. B. Nainį, kuriam pavesta galutinai sutarti įstojimo sąlygas ir jų patvirtinimą pateikti Centro Valdybai.

• Adv. Anthony W. Novasitis, Philadelphia Respublikonų Partijos vadovėbės parinktas kandidatu į Philadelphia Miesto Tarybą (City Council). Nominacija neturinti opozicijos pirmiūose rinkimuose. Adv. Novasitio kandidatūra

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖ SAJUNGA

SAVO SUVAŽIAVIMO PROGA RUOŠIA IŠKILMINGĄ

BALIŲ

GEGUŽĖS 29 DIENĄ

PHILADELPHIJOJE

SHERATON HOTEL,

1725 J. F. KENNEDY BLVD.,

Pradžia 8 val. vakaro. Baliaus metu gros neolituanų orkestras iš Chicagos ir dalyvaujant solistei Vandai Stankienei.

ĮĖJIMAS 12 DOL. ASMENIUI.

Kviečiame lietuvių visuomenę gausiai atsilankyti. Bilietus iš anksto galima įsigyti pas ALT S-gos Seimo rengimo Komiteto pirmininką Vincentą Gruzdį, 1025 W. Wingohocking St., Philadelphia, Pa. 19140, telef. GL 7-1533 ar skyriaus pirmininką Vytautą Matonį, 872 N. Woodstock St., Philadelphia, Pa. 19130, telef. CE 6-7923.

Solistė Vanda Stankienė.

Baliuje bus progos ne tik pasilinksinti, bet ir susitikti senai matytų draugų bei pažįstamų atvykusių iš visos Amerikos. Rūbai vakariniai.

Dail. Alfonsas Dargis, gyv. Rochester, su žmona Luiza, kitą savaitę išvyksta ilgesniam laikui į Europą. Vokietijoje jis turės keletą parodų. Nuotraukoje dail. A. Dargis prie savo naujausio kūrinio.

SIŪLOME ĮSIGYTI ŠIUOS VILTIES LEIDINIUS

J. Gliauda. SIMAS. Simo Kudirkos tragedija. 160 psl.	\$3.00
E. Čekienė. KAD JI BŪTŲ GYVA. 420 psl.	\$5.00
S. Rūkienė. GRĮZIMAS Į LAISVĘ. Sibiro tremtinės atsiminimai. Kietais viršeliais. 526 psl.	\$6.00
J. Gliauda. AGONIJA. Romanas iš Lietuvos respublikos žlugimo. 408 psl.	\$5.00
R. Spalis. REZISTENCIJA. Romanas iš pirmosios sovietų okupacijos Lietuvoje. 430 psl. Kietais virš.	\$6.00
Giovannino Guareschi. DRAUGAS DON CAMILLO. Įdomi satyra iš gyvenimo Sovietijoje. 216 psl.	\$3.00

DIRVA
6907 Superior Ave.
Cleveland, Ohio 44103

Siunčiu dol. ir prašau atsiųsti man:

..... egz. SIMAS	\$.....
..... egz. KAD JI BŪTŲ GYVA	\$.....
..... egz. GRĮZIMAS Į LAISVĘ	\$.....
..... egz. AGONIJA	\$.....
..... egz. REZISTENCIJA	\$.....
..... egz. DRAUGAS DON CAMILLO	\$.....

Mano adresas:
(pavardė ir vardas)

adresas:
(namo numeris ir gatvė)

adresas:
(miestas ir valstybė, zip Nr.)

yra pilnutinio tarybos nario vietai. Tokiu būdu už jį turės progą balsuoti visi Philadelphia miesto gyventojai. Demokratų ir respublikonų partijos turi teisę išstatyti po 5 kandidatus pilnutinio tarybos nario pareigoms. Iš 10 išstatytų kandidatų išrenkami 7. Kaip matyti, galimybės lietuviui būti išrinktam yra tikrai geros. Iš viso Philadelphia miesto taryba susideda iš 17 narių. Tai svarbios ir garbingos pareigos, atidarancios duris vėliausiam kandidatavimui į miesto burmistrus ir JAV Kongresą. Adv. Novasitis, nors ir gimęs Amerikoje, aktyviai yra įsijungęs į LB gyvenimą ir remia bendruomeninio darbo pastangas. Šiuo metu jo darbuojamasi Tautų Praeičiai Tirti įstatymo pravedime, organizuojant visas JAV tautines mažumas į efektyvią organizaciją įtaigojančią JAV Kongreso narius ir Federalinę Administraciją dėl minimo įstatymo reikalingumo.

• Aušra Mačiulaitytė-Zerr atstovavo JAV LB Centro Valdybą pabaltiečių delegacijai lankantis š. m. balandžio 26 d. Radio Liberty įstaigoje New Yorke. Apsilankymo tikslu buvo radijo transliacijų išgavimas lietuvių, latvių ir estų kalbomis į pavergtas Pabaltijos

valstybes. Įvykusios konferencijos metu susilaukta Radio Liberty prezidento H. Sargeant pritarimo. Galutinį sprendimą ryšium su transliacijų įvedimu padarys Radio Liberty patikėtiniai.

• JAV LB Centro Valdyba yra pakviesta lietuvių atstovauti U. S. Bicentennial Committee veikiančioje Philadelphia. Šiam komitetui, Federalinė valdžia yra pavedus Philadelphiaje 1976 metais suorganizuoti JAV 200 metų nepriklausomybės sukakties paminėjimą. Philadelphia miesto tarybai, esant buvus pirmajai JAV sostinei, teko garbė būti pagrindine JAV vietoje sukakties atžymėjimui. Bicentennial Committee pradinius pasiruošimo darbus atlieka penkiose komisijose. JAV LB Centro Valdyba yra atstovaujama Gabrieliaus Mirono, kuris išrinktas į Ethnic Nationalities Guidance Council valdybą.

* SAUSIS, VASARIS, KOVAS -- Balso riebėji mėnesiai. Rudens vėjams pasibaigus, į centro valdybos išdą plaukia visoje Amerikoje surinktos aukos. Šio darbštaus aukų rinkimo rezultatai buvo labai išsamiai pateikti centro valdybos išdinininko dr. A. Škėriopra.

nešime per centro valdybos mėnesinį posėdį New Yorke š. m. gegužės 6 d. Iliustracijai kovo mėnesio rezultatai: pajamų 16,500 dol., išlaidų 14,000 dol. Taigi surinktos aukos centro valdybos išde ilgai neguli: jos greit plaukia siuntinių ir piniginių pašalpų pavidale pagalbos reikalingiems tautiečiams tiek Lietuvoje, tiek visuoje pasaulyje kraštuose. Balandžio mėnesio jau skirtingas vaizdas: išlaidos buvo 5.000 dol. didesnės už pajamas. Išvada aiški: mūsų tautiečių vargas nesibaigia kovo mėnesį, taigi ir aukų Balfas laukia ne tik vėjams, bet per ištisus metus.

LANKO LB APYLINKES

JAV LB Centro Valdybos nariai iki šiol asmeniškai yra apilankę sekančias LB apylinkes: Baltimorės (V. Volertas ir J. Gaila); Washingtono (V. Volertas ir A. Vaškelis); Philadelphia (Aušra Zerr, S. Jurskytė ir V. Gruzdis); Pietinės New Jersey, Denver, Phoenix ir Los Angeles (V. Volertas); ir Elizabeth (V. Gruzdis). Iš LB Apygardų aplankytos: New Yorko ir Connecticut (V. Gruzdis); Pietryčių (J. Gaila); ir Va-

karų (V. Volertas). Be to, LB Centro Valdybos pirmininkas Vytautas Volertas turėjo du pasitarimus su Vidurio Vakarų (Chicagos) LB Apygardos pirmininku Jonu Jasaičiu.

ISEIVIJOS KULTŪRINĖ POLITIKA

JAV LB Centro Valdybos rengiamame simpoziume, Chicagoje, gegužės mėn. 29 dieną, pranešimus padarys: dr. Kazys Abromaitis — Lietuvių Fondo centro valdybos pirmininkas; dr. Juozas Girnius — Aidų žurnalo redaktorius; Jonas Kavaliūnas — JAV LB švietimo Tarybos pirmininkas; ir dr. Vytautas Kavolis — Metmenų žurnalo redaktorius. Šis LB simpoziumas, tema "Išėivijos Kultūrinė Politika", vyks Lituanistikos Instituto suvažiavimo metu.

SAN FRANCISCO

• R. Pažemėnas pakviestas išdininko pareigoms Pavergtų Tautų Organizacijos — San Francisco Apylinkės skyriuje. Organizacijoje šiuo metu aktyviai reikiiasi lietuviai, čekai, lenkai, ukrainiečiai, vengrai ir serbai. Mažiau aktyvumo parodo latviai ir estai.

• Pavergtų Tautų savaitė bus pravesta Golden Gate Parke sekmadienį, liepos 18 d., 2 val. p. p. Koncerte pasirodys ir lietuvių dainininkė Adelė Druktenytė.

• Atostogautojai: Inž. Vytautas ir Rita Saliamonai atostogauja Floridoje, Jamaikoje, Bahamuose ir Meksikoje; Vanda Šliūpienė lanko draugus ir tėvus Chicagoje; Lila Pažemėnienė atostogauja Karibų jūros salose.

• Svečiai: iš Lietuvos lankėsi Kauno Medicinos Instituto Odos ir Veneros ligų katedros docentas dr. Stasys Ragaišis su žmona; iš Australijos daktarai L. ir G. Petrauskai; iš Los Angeles inž. Romas Ankaitis, inž. V. Černius ir inž. Romas Venckus su žmona.

• Naujakūriai: Inž. Romas ir Danutė Ankaičiai artimu laiku tikisi persikelti pastoviam gyvenimui iš Los Angeles į San Francisco apylinkę.

Lietuvių Žurnalistų Sąjungos Chicago skyriaus naujoji valdyba. Sėdi iš kairės: sekr. J. Kapačinskas, pirm. A. Gintneris, išd. M. Peteraitienė, vicepirm. P. Dirkis ir kult. reikalų vadovas Br. Macevičius, V. Noreikos nuotrauka